

EB

Ik trek mij terug en wacht.
Dit is de tijd die niet verloren gaat:
iedere minuut zet zich in toekomst om.
Ik ben een oceaan van wachten,
waterdun omhuld door 't ogenblik.
Zuigende eb van het gemoed,
dat de minuten trekt en dat de vloed
diep in zijn duisternis bereidt.

Er is geen tijd. Of is er niets dan tijd?

*M. Vasalis (1909-1998) uit:
Verzamelde gedichten,
Uitgeverij G.A. van Oorschot,
Amsterdam, 2006.*

We hebben de tijd

Welk gedicht zit u dicht op de huid? Die vraag legt Bert van der Kruk sinds 2010 in de rubriek *Dichterbij* voor aan allerlei mensen. Deze maand: programmamaker en coach Judith van der Wildt.

TEKST BERT VAN DER KRUK BEELD JAAP KROON

" **D**e gedichten van Vasalis leerde ik tien jaar geleden kennen. Er spreekt enorme urgentie uit. Vasalis schrijft omdat het moet en gaat altijd de diepte in. Sommige versregels ploppen geregeld op in mijn hoofd. Zo kwam de laatste zin van dit gedicht boven toen mijn vader een half jaar geleden overleed: *Er is geen tijd. Of is er niets dan tijd?* Omdat ik een wat ongeduldig typje ben, had hij in het verleden vaak tegen me gezegd: 'Joh, rustig aan, we hebben de tijd.' Zelfs op zijn sterfbed deed hij dat. Mijn vader kon niet meer spreken in zijn laatste dagen, dus schreef hij veel briefjes. Op een gegeven moment noteerde hij dat hij doodgaan niet eenvoudig vond. En dat het lang duurde. Maar meteen daarna pakte hij het briefje weer uit mijn hand en krabbelde eronder: 'We hebben de tijd'. Met een smiley erachter. Hij knipoogde naar me en gaf het briefje terug. Anders dan in het verleden hadden we nu helemaal geen tijd meer. Tegelijk was tijd het enige dat we nog hadden. Zo is de betekenis van het begrip tijd nogal gaan schuiven in die dagen, waardoor ik ook het gedicht anders ben gaan lezen.

Mijn vader was van de trap gevallen, met zijn borstbeen op een paal. Ik stond erop dat hij zich na die val liet nakijken. Zelf wilde hij dat absoluut niet, maar ik heb hem toch in de auto gezet en naar het ziekenhuis gebracht. Uit de scan bleek dat er sprake was van uitgezaaide longkanker, in zo'n agressieve vorm dat er niks meer te redden was, alleen nog te rekken. De prognose was hooguit twee maanden. Wat is tijd in zo'n geval? Zodra iemand uitspreekt dat er een einde aan komt, verandert alle resterende tijd. Uiteindelijk overleed hij veel sneller, al na een week. Waar waren die andere zeven weken gebleven? Bij de uitvaart heb ik het gedicht van Vasalis een plek

gegeven. Ik weet niet precies hoe zij het bedoeld heeft, maar voor mij gaat het over leven en dood en hoe vloeiend de overgang daartussen is. Er is geen harde stop: hier houdt leven op en begint de dood. Er is een vloeibaar overgaan van het een in het ander. Ik vind dat een geruststellend idee. Het leven houdt niet zozeer op, maar gaat in een andere vorm verder.

De tekst die mijn vader op een van zijn laatste briefjes schreef – We hebben de tijd – heb ik op mijn linkerarm laten tatoeëren, op de plek waar je normaal een horloge draagt. Met de smiley erbij. Zo heb ik zijn woorden altijd bij me. Als ik ernaar kijk, kunnen ze een soort gejaagdheid bij me weghalen. Ik kan mezelf wel druk opleggen, om de dingen goed te doen, en natuurlijk liever gisteren dan vandaag. Maar nee, denk ik dan: ik heb de tijd. Ook als je denkt dat je niet de tijd hebt, is het goed om die te nemen. Om stil te zijn. Vanuit Stads klooster Haarlem organiseren we elke ochtend een stiltemeditatie in de Sint Bavo. Als je daar maandagmorgen zit, hoor je dat rondom de Grote Markt de glaskakken worden geleegd en de horeca wordt bevoorrad. Je bent geneigd om in die drukte en onrust mee te gaan, terwijl je er ook voor kunt kiezen – want het is een keuze – om gewoon te gaan zitten en 25 minuten de stilte in jezelf te zoeken. Dat kan ook als alles om je heen onrustig is. Het voelt wat tegenstrijdig om aan het begin van de week, als je eigenlijk zo snel mogelijk je *to-do list* wilt afvinken, zo'n oude kerk binnen te stappen. Het vergt ook wel moed. Maar het blijkt elke keer weer een fijne basis om vanuit die stilte de week in te gaan." ◀

Judith van der Wildt (Haarlem, 1987) is programmamaker bij Stads klooster Haarlem en coach. Voor meer informatie: www.stadskloosterhaarlem.nl.